

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201041
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6420201041.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov: matky Ing. C. L., P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. B. XXXX/XX, XXX XX K., právne zastúpenej: Advokátska kancelária Líška & Partners s.r.o., so sídlom A. Hlinku 736/3, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 235 926 a otca C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/X, XXX XX K. nad B., právne zastúpeného: Špireková & Partners s.r.o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, v konaní o úpravu styku a uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní kolízneho opatrovníka, matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/106/2020 - 412 zo dňa 29. marca 2022 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku **m e n í tak**, že otec C. B., nar. XX.XX.XXXX je **o p r á v n e n ý** stýkať sa s maloletou dcérou W. B., nar. XX.XX.XXXX každý párný kalendárny týždeň v roku v sobotu od 13.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky C.. C. L., P., nar. XX.XX.XXXX.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku **z r u š u j e**.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v III. výroku **m e n í tak**, že styk otca s maloletou sa začne a skončí v deň a hodinu stanovenej doby styku pred bydliskom matky.

IV. Rozsudok súdu prvej inštancie vo IV. a V. výroku **p o t v r d z u j e**.

V. Rozsudok súdu prvej inštancie v VI. výroku **m e n í tak**, že **u k l a d á** rodičom C. B., nar. XX.XX.XXXX, C.. C. L., nar. XX.XX.XXXX a ich maloletej dcére W. B., nar. XX.XX.XXXX povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu počas doby 6 mesiacov s účasťou dvakrát mesačne v odbornom zariadení Návrat o.z., Námestie SNP 16, 974 01 Banská Bystrica s cieľom lepšie porozumieť prežívaniu rodičov, výchovným potrebám maloletého dieťaťa, s cieľom rozvinutia aspektov zodpovedného rodičovstva a obnovenia vzájomnej konštruktívnej komunikácie ohľadne potrieb a záujmov maloletého dieťaťa, ako aj s cieľom nadviazania kontaktu maloletej dcéry s jej otcom, vyhodnocovania priebehu styku maloletej s otcom a zvládania záťažových situácií v priebehu styku.

VI. Rozsudok súdu prvej inštancie v VII. a VIII. výroku **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletou dcérou tak, že otec maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX je oprávnený stýkať sa s maloletou W. B., nar. XX.XX.XXXX

- v trvaní prvých troch mesiacov jedenkrát do týždňa v rozsahu 2 hodín na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, referáte poradensko-psychologických služieb za prítomnosti a odborného poradenstva psychológa s cieľom vytvorenia citových väzieb maloletého dieťaťa k otcovi a za prítomnosti matky C.. C. L., nar. XX.XX.XXXX s tým, že deň a hodinu stretnutia určí psychológ;

- po uplynutí prvých troch mesiacov každý párný víkend v mesiaci v sobotu od 13.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky C.. C. L., nar. XX.XX.XXXX (I. výrok); uložil matke a otcovi povinnosť dodržiavať súdom nariadenú psychologickú pomoc pri stretávaní sa otca s maloletou v období prvých troch mesiacov upraveného styku (II. výrok); stanovil miesto začiatku a konca styku tak, že v období styku otca s maloletou (po prvých troch mesiacoch styku) styk otca s maloletou začne v deň a hodinu upraveného styku pred bydliskom matky a ukončí sa v deň a hodinu po styku otca s maloletou pred bydliskom matky (III. výrok); uložil matke povinnosť maloletú na stretnutie s otcom v deň a hodinu upraveného styku riadne pripraviť (IV. výrok), konštatoval, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P/7/2017-78 zo dňa 30.05.2017 v časti zamietnutia návrhu otca na úpravu styku s maloletou (V. výrok); nariadil rodičom C. B., nar. XX.XX.XXXX a C.. C. L., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie podrobiť sa rodičovskej terapii a poradenstvu počas doby 6 mesiacov s účasťou dvakrát mesačne v odbornom zariadení Centrum Návrat o.z., Námestie SNP 16, 974 01 Banská Bystrica s cieľom lepšie porozumieť prežívaniu rodičov, výchovným potrebám maloletého dieťaťa, s cieľom rozvinutia aspektov zodpovedného rodičovstva a obnovenia vzájomnej konštruktívnej komunikácie ohľadne potrieb a záujmov maloletého dieťaťa (VI. výrok); zamietol návrh kolízneho opatrovníka na prerušenie konania (VII. výrok) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VIII. výrok).

2. Z odôvodnenia predmetného rozsudku súdu prvej inštancie a z obsahu spisu vyplýva, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu jeho rodičov. Výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu bol upravený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/7/2017-78 zo dňa 30.05.2017, právoplatným dňa 21.06.2017, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia zastupujú maloletú ako zákonní zástupcovia v bežných veciach a spravujú jej majetok; otcovi maloletého dieťaťa bola uložená vyživovacia povinnosť a jeho návrh na úpravu styku s maloletým dieťaťom bol zamietnutý. V danom konaní otec žiadal upraviť styk argumentujúc tým, že po ukončení spoluzitia s matkou mu táto styk umožňovala, tento sa realizoval v domácnosti jeho rodičov, neskôr mu matka styk prestala umožňovať. Otec sa však chcel aj naďalej podieľať na výchove maloletej tým, že bude s ňou pravidelne udržiavať kontakt. Počas daného súdneho konania bol však otec dňa 21.04.2017 vzatý do väzby. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že súd zamietol návrh otca na úpravu styku s maloletou, pretože otec v tom čase nedeklaroval súdu, že má vytvorené podmienky, kde primeraným spôsobom môže realizovať styk s maloletou a pretože bol vzatý do väzby.

3. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5P/3/2019-41 zo dňa 06.03.2019, právoplatným 05.04.2019, bol zamietnutý návrh matky zo dňa 29.01.2019 na nahradenie súhlasu za otca maloletého dieťa na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa z „B.“ na „L.“. V danom konaní vyšlo najavo, že rodičia maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do novembra 2016, následne pre nezhody došlo k jej rozdeleniu, po rozdelení spoločnej domácnosti (podľa vyjadrenia matky) bola komunikácia rodičov celkom dobrá, otec dieťa, aj keď nepravidelne, navštevoval. Otec uvádzal, že s matkou sa dohodli po ukončení spoluzitia na jeho kontakte s maloletým dieťaťom kedykoľvek raz do mesiaca na celý víkend od soboty 9.00 hod. do nedele do 15.00 hod. V čase, keď súd rozhodoval o návrhu matky bol otec už vo výkone trestu odňatia slobody. Súd návrh matky zamietol z dôvodu, že otec sa na základe zistených skutočností o maloletú dcéru zaujíma, má záujem podieľať sa na jej výchove a stretávať sa s ňou. Skutočnosť, že rodičia majú vzájomné nezhody nie je dôvodom na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Zo strany matky neboli uvádzané psychické problémy maloletého dieťaťa v súvislosti s užívaním jeho priezviska. Toto priezvisko nebolo vyhodnotené ani ako vulgárne ani ako hanlivé.

4. Ďalej bolo zistené, že na návrh matky zo dňa 03.03.2020 bola rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/98/2020-113 zo dňa 14.08.2020, právoplatným dňa 27.08.2020, schválená rodičovská dohoda o zvýšení vyživovacej povinnosti zo strany otca na mal. dieťa zo sumy 60,- € mesačne na sumu 100,- € mesačne počnúc dňom 01.03.2020.

5. Pokiaľ ide o toto konanie o návrhu otca na úpravu styku s maloletou súd prvej inštancie zistil, že výzvu zo dňa 17.01.2020 otec vyzval matku na uzatvorenie rodičovskej dohody ohľadne úpravy styku otca s

maloletou. Vo výzve uviedol, že na jeho strane došlo k podstatnej zmene pomerov, keď v súčasnosti je schopný a má záujem sa stýkať s maloletým dieťaťom. Žiadal o vyjadrenie matky do 10 dní od doručenia výzvy.

6. Otec sa pôvodne návrhom na začatie konania domáhal úpravy styku s maloletým dieťaťom tak, že bude oprávnený sa s ňou stýkať každý druhý týždeň v mesiaci v sobotu a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky, ďalej požadoval úpravu styku počas vianočných sviatkov a letných prázdnin. V priebehu konania bol prístupný eliminovať svoj návrh na úpravu styku na dvakrát mesačne vzhľadom na to, že matka vo vyjadrení k návrhu prezentovala obavy zo stretávania otca s dcérou z dôvodu, že dieťa otca nepozná. Navrhol, aby tento kontakt prebiehal na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny s tým, že presný čas by bol určený úradom.

7. Právny zástupca matky súhlasil s tým, že vzhľadom na to, že maloletá otca nepozná, by spočiatku prebiehal kontakt otca s dieťaťom za prítomnosti psychológa úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Podľa výsledku a zhodnotenia správy tohto psychológa by sa zistilo, ako ďalej sa má styk realizovať a či bude bezproblémový. Poukázal na to, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiari nad Hronom takúto asistenciu pri zabezpečení realizácie styku rodiča s dieťaťom vykonáva.

8. Ďalej z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 1T/89/2017-249 zo dňa 18.10.2017, právoplatným toho istého dňa súd schválil dohodu o vine a treste, na základe ktorej bol obžalovaný C. B. uznaný vinným, že dňa 26.03.2017 pristúpil k poškodenému D. Y., chytil ho za ľavý lakeť ruky a druhou rukou mu vypáčil päť ľavej ruky, v ktorej poškodený zvieral bankovky vo výške 500,- €, ktoré mu následne vytrhol a z miesta ušiel, čím spôsobil poškodenému škodu vo výške 500,- € bez zranení, ktoré by si vyžiadali ošetrovanie alebo liečenie, teda proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a uvedený čin spáchal na chránenej osobe vyššieho veku, čím spáchal zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 8 mesiacov. Na jeho výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému spôsobenú škodu. V danom trestnom konaní bol vypracovaný psychologický znalecký posudok na obžalovaného C. B. č. 37/2017 zo dňa 24.07.2017 znalcom U.. W. V. a psychiatrický znalecký posudok č. 57/2017 zo dňa 25. júla 2017 znalcom U.. L. V. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria). Predmetom podania znaleckého posudku bolo vyšetrovanie duševného stavu C. B.. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo, že ovládacie a rozpoznávacie schopnosti C. B. sú v plnej miere zachované, jeho konanie, ktorého sa dopustil nebolo chorobne ovplyvnené. Ide u neho o rizikové užívanie alkoholu, nakoľko po alkohole sa správa impulzívne až agresívne. Na základe anamnézy bol v minulosti v roku 2009 prítomný u neho syndróm závislosti od pervitínu v trvaní približne dva roky s tým, že v čase podávania psychiatrického posudku tento už dlhodobo abstinoval, v minulosti experimentoval aj s marihuanou. Osobnosť posudzovaného má známky emočnej nestability, čo sa prejavuje egocentrizmom, impulzivitou pri nevyhovení jeho požiadavke. Pri chýbaní forenznej významnej duševnej poruchy znalkyňa nepovažovala pobyt posudzovaného na slobode z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť za nebezpečný, neodporučila v tomto smere žiadne opatrenia. Ďalej u posudzovaného bola zistená prítomnosť epizód rizikového užívania alkoholu, sporadicky aj so stavmi akútnych intoxikácií, kedy sa podľa pozorovania okolia správa podráždene až agresívne. V čase podania psychiatrického posudku však u neho nie sú splnené diagnostické kritériá pre syndróm závislosti od alkoholu. Neboli u neho zistené prítomné ani psychické ani somatické zmeny, ktoré by boli spôsobené požívaním drog, ani taký stupeň závislosti ani degradácia osobnosti, ktoré by znižovali či potláčali jeho schopnosť zdržať sa svojho konania. Neboli splnené ani diagnostické kritériá pre stanovenie syndrómu závislosti nielen od alkoholu, ale aj od iných psychoaktívnych látok, preto mu neboli odporúčané žiadne formy ochranného liečenia, odporúčaná bola len prísna abstinencia od alkoholu a narkotík, s ktorými v minulosti experimentoval.

9. Otec maloletej v konaní nepopieral svoju „kriminálnu“ minulosť, tá vyplýva nielen z daného trestného spisu, ale aj z lustrácií vykonaných súdom prvej inštancie dňa 18.06.2020 (č. I. 59 - 64 spisu). Sám uviedol, že okrem lúpeže sa dopustil aj ublíženia na zdraví, tiež mal v roku 2016 dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu, za čo mu bolo odobraté vodičské oprávnenie. Podľa lustrácie v registri priestupkov vykonanej súdom prvej inštancie 27.09.2021 (č. I. 316 spisu) sa otec maloletého dieťaťa dopustil

drobných priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, za čo mu bola v jednom prípade uložená blokována pokuta 20,- € a v druhom prípade napomenutie, obidva priestupky sú z roku 2016.

10. Zo správ Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 01.03.2021, 15.10.2021 a 08.03.2022 o priebehu probácie u otca maloletého dieťaťa, ktorý bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom dňa od 28.11.2019 bolo zistené, že otec dieťaťa sa po prepustení, t. j. 29.11.2019 dostavil na Okresný súd v Žiari nad Hronom, kde sa začal u neho realizovať probačný dohľad. Otec dieťaťa s probačným a mediačným úradníkom počas výkonu probačného dohľadu riadne spolupracoval, probačných stretnutí sa zúčastňoval podľa dohody. Počas doby výkonu probačného dohľadu sa nedopustil, resp. nebol odsúdený ani stíhaný za iný ďalší trestný čin, nebol ani zistené, že by sa dopustil priestupku alebo správneho deliktu. Vo vzťahu k povinnostiam a obmedzeniam uloženým v skúšobnej dobe sa otec od 18.01.2020 do 26.01.2020 zamestnal vo firme T., a. s. a od 28.01.2020 do 17.04.2020 pracoval vo firme O. R. F. F., s. r. o., t. č. je zamestnaný vo firme Z. F., s. r. o., pričom u neho došlo k zmene pracovných podmienok a pracovnú zmluvu má uzatvorenú na dobu neurčitú. Probačný a mediačný úradník nedisponoval informáciou, že by odsúdený porušil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Po uplynutí doby probačného dohľadu bola probácia otca dieťaťa uzavretá.

11. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že otec pracuje v spoločnosti Z. F., s. r. o. od 27.04.2020, Zamestnávateľ podal na otca dňa 08.07.2020 správu, z ktorej vyplýva, že otec počas obdobia výkonu práce sa správal tak, že nebol s ním žiaden problém a bol ochotný prísť na zmenu, keď si to vyžadovala potreba. Zamestnávateľ hodnotil, že má aktívny záujem o prácu, dodržiava pracovný čas, vykonáva všetky úkony, ktoré má predpísané v popise práce, je kľudnej povahy, komunikatívny, zamestnávateľ s ním zatiaľ vyslovil všestrannú spokojnosť. Jeho pracovnou náplňou je obsluha výrobnéj linky počas výrobnéj zmeny, ide o jednoduché nastavovacie práce potrebné pre plynulý chod linky. Pracuje na pozícii operátor výroby, jeho pracovná doba je 7,5 hod. denne s tým, že pracuje v nepretržitej prevádzke.

12. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zo dňa 02.07.2020, 22.01.2021, 05.10.2021 a 11.03.2022 vyplýva, že u otca dieťaťa bolo niekoľkokrát opakovane vykonané sociálne šetrenie. V rámci neho bolo zistené, že otec dieťaťa býva v dvojizbovom byte spoločne so svojimi rodičmi na adrese F. 5, K. nad B.. Byť je v osobnom vlastníctve rodičov otca. Maloletá W. má u otca vytvorené podmienky na víkendové a prázdninové pobyty, v izbe otca boli prichystané veci aj posteľ, kde by mohla maloletá W. prespávať. Otec sa vyjadril, že poslednýkrát bol s dcérou v jeho domácnosti u rodičov v roku 2017. Podľa jeho vyjadrenia odkedy má matka nového priateľa, tak otcovi bráni v stretávaní sa s maloletou. Stará matka maloletej zo strany otca pri prvom šetrení uviedla, že matka maloletého dieťaťa odmieta styk maloletej s otcom a s nimi ako so starými rodičmi, isté obdobie bol otec dieťaťa vo výkone trestu odňatia slobody, preto s dcérou neudržiaval kontakt. Otec dieťaťa sa viackrát pokúšal o styk s maloletou W., ale bezúspešne. Matka maloletého dieťaťa prerušila s otcom, ako aj s nimi ako starými rodičmi kontakt. Otec dieťaťa pomáhal pri pôrode, keďže matka rodila v domácom prostredí. Rodičia maloletej W. bývali spolu v O., potom sa rozišli. Matka odišla bývať do K. O. Hronom k jej rodičom a otec dieťaťa sa vrátil ku svojim rodičom. O dieťa sa staral takmer jeden rok.

13. Okrem vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie z výsluchu otca ako účastníka konania zo dňa 22.09.2020 zistil, že má známosť, ktorú však nevyhodnotil ako vážnu. Podmienka mu vyprší za tri roky a žiadne iné dieťa ako maloletú dcéru W. nemá. Naposledy maloletú videl na prechádzke so starou matkou v K. nad B., nepriblížil sa k nej, aby nevyvolal podanie trestného oznámenia. Je držiteľom vodičského oprávnenia, vodičské oprávnenie má však zadržané od roku 2016 za alkohol. Alkohol a drogy neužíva štyri roky, ani predtým ich neužíval pravidelne, len príležitostne a to pervitín. Vykonáva prácu v zamestnaní tak, že dva dni pracuje, dva dni má voľno, pracuje aj soboty, nedele, v práci majú trojzmennú prevádzku a to rannú zmenu od 6.00 hod. do 14.00 hod., poobedňajšiu od 14.00 hod. do 22.00 hod. a nočnú od 22.00 hod. do 6.00 hod. Predtým, ako bol vzatý do väzby sa kontaktoval s dcérou pravidelne takmer každý deň. Poprel tvrdenia matky, že sa do toho času stretol s dcérou len trikrát. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol v kontakte s matkou, písali si, matka mu posielala fotografie dcéry, maloletú dcéru má veľmi rád. Na posledný list matky už neodpísal, lebo v tom období mal byť už podmienene prepustený. Následne ho jeho matka informovala, že matka dcéry si zablokovala telefónne číslo, tak že ju už nekontaktoval. Potvrdil, že s matkou nežijú od novembra 2016, predtým než bol vzatý do väzby si maloletú brával k sebe ku svojim rodičom, kde aj prespávala do januára 2017. Kontakt s

dcérou by si predstavoval spočiatku dvakrát do mesiaca na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny za prítomnosti psychologičky. Okrem bežného výživného maloletej dcére navyše posiela 10,- € mesačne na účet. Domáce práce ovláda.

14. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen ako kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa zo dňa 23.06.2020, 11.10.2021 a 24.03.2022 vyplýva, že matka s maloletou žije na adrese A. B. XXXX/XX, K. v spoločnej domácnosti spolu s priateľom matky E. X. v trojizbovom byte vo vlastníctve matky a jej priateľa. Matka je zamestnaná vo firme P., s. r. o. ako technická podpora, priateľ matky je zamestnaný v rovnakej firme ako servisný pracovník. Maloletá W. navštevuje Materskú školu N. vo K.. Detskou ošetrojúcou lekárkou maloletej je U.. V., matka s maloletou navštevuje odborných lekárov z dôvodu predčasného narodenia maloletej a to chirurgiu v Bratislave a pľúcne v Nitre, tiež navštevuje očné ambulanciu. Maloletá má zariadenú v byte detskú izbu. Matka v otázke stretávania sa otca s maloletou pri prvotnom šetrení dňa 23.06.2020 uviedla, že otec sa s maloletou naposledy videl v apríli 2017, keď bol za ňou skôr a vyhrážal sa jej kvôli peniazom. Uviedla, že maloletá o otcovi nevie vôbec nič, nakoľko s otcom dieťaťa sa rozišli, keď dcéra mala 10 mesiacov, odvtedy sa styk nerealizoval. V čase neohláseného šetrenia v domácnosti matky sa nachádzal aj jej priateľ, ktorého maloletá oslovovala „ocko“. V správe zo dňa 11.10.2021 kolízny opatrovník doplnil, že v danom čase už na úrade neprebíhali žiadne intervencie, záverečná správa s poradensko-psychologického procesu bola súdu predložená v marci 2021. Z jej záverov vyplýva doporučenie na nariadenie znaleckého dokazovania, preto kolízny opatrovník s týmto vyjadril súhlasné stanovisko s tým, že bude rešpektovať doporučené postupy znalca.

15. Z výsluchu matky ako účastníčky konania dňa 22.09.2020 súd prvej inštancie zistil, že matka nesúhlasí, aby dcéra prespávala u rodičov otca, pretože to v súčasnosti podľa nej nie je pre maloletú vhodné prostredie, aj keď je pravdou, že prespávala u rodičov otca do novembra 2016, vtedy tam vhodné prostredie bolo, lebo vtedy ešte aj medzi sebou s otcom ako tak vychádzali. Stalo sa však, že otec maloletej „zbil“ svoju sestru, ktorá sa dala na drogy, preto toto prostredie nepovažovala za vhodné za maloletú. Potvrdila, že v súčasnosti má inú známosť, od decembra 2017 žije s ňou v jednej domácnosti, ide o bezdetného muža. V spoločnej domácnosti s otcom maloletej žila od apríla 2015 do novembra 2016, bývali v Nitre, v novembri 2016 sa presťahovala k rodičom do K. nad B.. Potom ako ukončili spolužitie s otcom maloletej, tento sa s maloletou kontaktoval. Kontaktovali sa v K. nad B. na ihrisku, kontakt nebol určite každodenný, pretože otec od apríla 2017 pracoval v O.. Potom ako bol vzatý do väzby viedli s otcom dieťaťa písomný kontakt, ale len ohľadne ukončenia partnerského vzťahu. Je pravdou, že mu písala aj o dcére a poslala mu fotografie dcéry. Potom, ako bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody v novembri 2019 sa nedožadoval kontaktu s dcérou. Ďalej matka uviedla, že pracuje len cez týždeň, víkendy má voľné, pracovnú dobu má každý pracovný deň od 7.00 hod. do 15.30 hod. Pokiaľ ide o režim dieťaťa maloletá je zo škôlky vyzdvihnutá medzi 15.45 hod. do 16.00 hod. V poobedňajších hodinách, keď je cez víkendy doma, teda nie je v škôlke, tak už nespáva. Je predčasne narodená, v tejto súvislosti chodia na kontroly na chirurgiu do Bratislavy raz ročne, na očné a imunológiu do Nitry. Potvrdila, že jej priateľ pracuje a je pravdou, že maloletá ho volá ocko. Nevysvetľovala jej, kto je jej biologický otec, pretože sa jej zdala na to malá. Po nástupe do materskej škôlky si začala dcéra všimnúť, že pre deti chodia nielen matky, ale aj otcovia, preto sa s priateľom dohodli, aby ho volala otec, keď ona nevidí dôvod, prečo by ho takto volať nemohla, keďže sa o maloletú jej priateľ stará. Maloletá doteraz, t. j. do 22.09.2020 nevedela, že priateľ matky nie je jej biologickým otcom. Matka súhlasila, aby s maloletou navštívila psychologičku na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen za účelom psychologického poradenstva.

16. Zo správ z poradenského procesu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, referátu poradensko-psychologických služieb doručenej súdu prvej inštancie dňa 28.10.2020 a 03.03.2021 bolo zistené, že spolupráca s matkou začala dňa 05.10.2020, do 22.10.2020 sa uskutočnili dve individuálne konzultácie s matkou. Z komunikácie s ňou vyplynulo, že dieťa zatiaľ nevie, kto je jeho biologický otec, na tento čas bolo matke odporúčané pracovať na psychologickom procese oboznámenia dieťaťa s týmto faktom. Matka s tým vyjadrila súhlas, preto bola dohodnutá spolupráca s poradňou zameraná na poskytnutie poradenskej pomoci matke pri oboznamovaní dieťaťa s vecami, ktoré sa ho týkajú. Proces skúmania, či bude v záujme dieťaťa, aby kontakt s otcom nadviazalo, môže byť predmetom riešenia až po uskutočnení oboznámenia a zvnútornenia. Ďalšia konzultácia s matkou bola dohodnutá na 22.10.2020, spolupráca s dieťaťom bola nadviazaná 22.02.2021, s otcom 24.02.2021. Od októbra 2020 sa uskutočnilo 8 konzultácií, z toho 7 dištančnou formou, telefonickou a 1 konzultácia osobne, keďže celý proces spolupráce bol ovplyvnený pandemickou situáciou. Obsahom spolupráce s matkou

bola práca na motivácii k oboznámeniu, možné spôsoby oboznámenia, výber v najlepšom záujme dieťaťa, podpora v procese oboznamovania. Spolupráca s dieťaťom bola zameraná na nadviazaní kontaktu a zisťovaní názoru a nastavenia dieťaťa voči kontaktu s otcom. Obsahom spolupráce s otcom bolo nadviazanie kontaktu, explorácia skúseností z obdobia rozchodu s matkou dieťaťa, motiváciu ku kontaktu s dieťaťom. Maloleté dieťa kontakt nadväzovalo bezprostredne, radostne, maloletá zostala s poradcom bez prítomnosti matky, spolupracovala. Dieťa vníma matku, priateľa matky, babku a dedka v pozitívnom spektre a biologického otca vníma s prejavmi strachu, doposiaľ oslovovala priateľa matky otec a po oboznámení, že jej otcom je niekto iný dieťa uviedlo, že chce volať priateľa matky tато a otca nie otec, ale „B.“. V tom čase dieťa vyjadrovalo nesúhlas s kontaktom s biologickým otcom. Zo záveru správ z poradenského procesu vyplýva, že na základe vyjadrení maloletého dieťaťa voči kontaktu s otcom je badateľné, že interiorizácia novej skutočnosti v živote dieťaťa potrebuje na zvládnutie istý časový úsek. Matka popisovala rozchod rodičov ako náročný, sprevádzaný agresívnym správaním zo strany otca, požívaním drog, následne pobytom otca vo väzbe. Otec tvrdil, že sa s matkou rozišli normálne. Na otázku, či bol otec vo väzbe uviedol, že bol a na konkrétnu otázku prečo odpovedal vyhýbavo. Obidvaja rodičia s poradňou spolupracovali, psychológ odporučil psychologické a psychiatrické znalecké dokazovanie. S týmto záverom bola spolupráca s rodičmi ukončená.

17. Po psychologickom poradenstve súd prvej inštancie zistil, že styk otca s maloletou naďalej neprebíha. Matka uviedla, že s otcom dieťaťa naďalej nekomunikujú, kontakt medzi nimi vôbec neprebíha od posledného písomného kontaktu, keď bol ešte vo výkone trestu odňatia slobody. Uviedla, že maloletá situáciu, že jej biologickým otcom je niekto iný prijala, ale hneď na to reagovala, že sa s ním stretávať nechce, že ho nepozná a že sa ho bojí. Podľa matky otec dieťaťa neprejavoval záujem o dieťa, začal ho prejavovať len vtedy, keď nastúpil do väzenia. Jeho záujem vidieť dieťa sa však podľa nej premietal do jeho záujmu vidieť ju, pričom tieto kontakty, ktoré mali medzi sebou s otcom dieťaťa vždy končili hádkami a nadávaním. Uviedla, že psychologické poradenstvo na úrade práce nevedlo k nadviazaniu osobného kontaktu dieťaťa s otcom, táto situácia bola spôsobená pandémiou.

18. Na návrh rodičov maloletého dieťaťa, ku ktorému sa pripojil aj kolízny opatrovník súd prvej inštancie vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia P. U. B., P. z V. X.. Zo záverov ňou podaného znaleckého posudku č. 41/2021 zo dňa 21.08.2021 vyplýva, že vzhľadom na partnerskú históriu rodičov, ich súčasnú situáciu, doterajší vývin maloletej a na výsledky vyšetrenia oboch rodičov maloletého dieťaťa existujú riziká pri náhlom obnovení kontaktu maloletej s otcom. Predovšetkým by obaja rodičia mali urgentne zmobilizovať svoj pozitívny potenciál a minimalizovať poznanie rizika. Kvôli tomu by mali bezodkladne začať navštevovať intenzívny, dlhodobý približne pol roka trvajúci kurz rodičovskej terapie a poradenstva (vrátane silnej individuálnej zložky) s cieľom lepšie porozumieť svojmu prežívaniu a vývinovým potrebám maloletého dieťaťa a rozvinúť u seba aspekty zodpovedného rodičovstva minimálne s cieľmi vytýčenými v záveroch znaleckého posudku. Znalkyňa odporučila po absolvovaní uvedeného kurzu a vyhodnotení pokroku rodičov v osvojení si aj aplikácii princípov zodpovedného rodičovstva do svojho bežného života a výchovy maloletej realizovať kontakt otca s maloletou v trvaní dvoch mesiacov s frekvenciou 1x do týždňa v trvaní 1 až 2 hodiny na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, referáte poradensko-psychologických služieb za prítomnosti odborníka, ktorý posúdi vhodnosť následného kontaktu otca s maloletou bez prítomnosti tretej osoby.

19. Matka vo vyjadrení k znaleckému posudku uviedla, že jej zamestnávateľ určite nebude tolerovať absenciu v práci každý deň, nakoľko je presvedčená, že styk na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny bude prebiehať v pracovnej dobe. Maloletá zároveň bude vymeškávať materskú školu. Nevie si predstaviť, ak styk bude v doobedňajších hodinách, kde bude umiestnená zvyšok pracovného dňa. Poukázala na to, že maloletá sa nechce stretávať so svojím otcom, matka má voči otcovi nedôveru, nakoľko aj znalkyňa ho označila za rizikového rodiča. Poukázala na vyjadrenie znalkyne, že nedostatočná sebareflexia otca v súvislosti s diagnostikovanou závislosťou a výkonom trestu odňatia slobody, zotrúvanie na doterajšom negatívnom postoji k matke a znevažujúcich výrazoch na adresu matkinho partnera, čo otec ventiloval aj počas psychologického vyšetrenia, môže byť dôvodom dočasného zákazu kontaktu otca s maloletou. Matka preto navrhla zvážiť tento postup a dočasne zakázať kontakt otca s maloletou až do doby, kým otec preukázateľne nezmení svoje správanie.

20. K odporúčaniu rodičovskej terapie a psychologického poradenstva matka uviedla, že keď otec nevie ovládať svoje konanie ani pred znalkyňou a nevie si predstaviť, ako ovládne svoje správanie v rámci

odborno-psychologického poradenstva, ktoré má v rámci rodičovskej terapie trvať najmenej 6 mesiacov. Nevie, prečo by sa mala správať inak, keď otec na jej adresu sa správa osočovaním, ako aj na adresu jej priateľa. Je ochotná podrobiť sa odborného psychologickému poradenstvu, ak to nariadi súd. Opätovne však poukázala na to, že je zamestnaná, že maloletá navštevuje materskú škôlku, preto účasť na psychologickom poradenstve by bola z jej strany veľkou komplikáciou.

21. Otec vo vyjadrení k znaleckému posudku nesúhlasil s tvrdením znalkyne, že je rizikovým rodičom. Od narodenia dieťaťa poskytol maloletej riadnu starostlivosť a snažil sa s ňou vytvárať blízky vzťah. Po rozchode s matkou sa snažil s maloletou tráviť čo najviac voľného času, hrával sa s ňou, chodieval s ňou na výlety. Maloletá pravidelne prespávala v jeho domácnosti, kde býva so svojimi rodičmi. Vždy sa o ňu riadne postaral a nikdy jej nič nechýbalo. Tešil sa z nej a snažil sa vytvárať jej prostredie plné lásky, pričom sa jej venoval až do času, kedy bol vzatý do väzby a následne potom, čo nastúpil do výkonu trestu. Uvedomuje si, že od toho času na neho mohla maloletá čiastočne zabudnúť, avšak on má záujem ich vzťah opätovne obnoviť v čo najlepšom záujme maloletej, pričom chce byť súčasťou jej života a nechce byť z neho vylúčený. Vyjadril ochotu zo začiatku sa stretávať s dcérou za prítomnosti odborníkov, chce si s ňou vytvoriť pekný vzťah. Napriek skutočnosti, že by si prial častejší kontakt s maloletou, na úvod (prvé dva mesiace) je ochotný stretávať sa s maloletou podľa odporúčania znalkyne s frekvenciou 1x do týždňa v trvaní 1 až 2 hodiny na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, referáte poradensko-psychologických služieb za prítomnosti odborníka, ktorý následne posúdi vhodnosť kontaktu s maloletou bez prítomnosti tretej osoby. Taktiež je ochotný navštevovať intenzívny dlhodobý kurz rodičovskej terapie a poradenstva s matkou v zmysle odporúčaní znalkyne. Otec mal za to, že prípadným ďalším predĺžovaním stavu právnej neistoty, kedy ako biologický otec maloletej nemá možnosť vídavať dcéru, dochádza k zasahovaniu do výkonu jeho rodičovských práv ako otca, ako aj k zasahovaniu do práv maloletej na zachovanie vzťahu maloletej k obidvom rodičom.

22. Otec napokon navrhol nasledovnú úpravu styku: počas prvých dvoch mesiacov za účasti odborníka na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, po ich uplynutí bez odborníka opätovne v rozpätí dvoch mesiacov za prítomnosti matky a následne už aj bez účasti matky. V období, keď bude styk prebiehať už bez prítomnosti odborníka navrhol styk v trvaní raz týždenne v sobotu v čase od 13.00 hod. do 16.00 hod. a v ďalšom období stretávanie už aj bez prítomnosti matky každú párnú sobotu a nedeľu v čase od 8.00 hod. do 18.00 hod. bez prespatia maloletej u neho. Taktiež navrhol, aby súd uložil obidvom rodičom povinnosť podrobiť sa rodičovskej terapii v zmysle záverov znaleckého posudku, nakoľko vzťah medzi ním a matkou je konfliktný, matka nevykonáva podporu maloletej, aby sa jeho vzťah s maloletou vytvoril.

23. 21. Kolízny opatrovník v správe z prešetrenia rodinných pomerov zo dňa 11.10.2021 zaujal k znaleckému posudku stanovisko, že bude rešpektovať znalcom odporúčané postupy.

24. Na základe takto vykonaného dokazovania s poukazom na § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v platnom znení (ďalej aj „C. m. p.“) článok 4 a 5, § 24 ods. 4, § 26, § 25 ods. 1 a 2 a § 28 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon o rodine“) dospel súd prvej inštancie k nasledovným záverom:

25. Súd prvej inštancie zdôraznil, že každé dieťa má právo na obidvoch rodičoch a rovnako obaja rodičia majú právo na starostlivosť a výchovu svojho dieťaťa. V tejto súvislosti poukázal na čl. 7, 8, 29 bod. 1 a 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, či Ústavného súdu Českej republiky. Vzhľadom na to súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu otca na úpravu styku s mal. dieťaťom zohľadňoval predovšetkým záujem mal. dieťaťa. Uviedol, že štátne orgány vrátane súdu sú povinné vytvárať podmienky na rozvoj vzťahových väzieb mal. dieťaťa s obidvomi rodičmi, pokiaľ nie sú zistené závažné skutočnosti opodstatňujúce zákaz styku rodiča s mal. dieťaťom. Poukázal tiež na to, že v zmysle judikatúry (R 96/1967) je potrebné rozlíšiť, či realizácia styku rodiča s dieťaťom skutočne ohrozuje zdravie (záujem) dieťaťa, alebo či ide iba o predstieraný stav, vyvolaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému je mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Zásadne nemožno zákaz styku vysloviť v prípade, ak uvádzané dôvody vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi, a nie zo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom. Akékoľvek (aj oprávnené) výhrady jedného rodiča voči druhému rodičovi, ktoré sa týkajú jeho postoja ako partnera, nemôžu byť dôvodom na zásah do styku s dieťaťom.

26. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú požiadavku matky na zákaz styku otca s maloletou, pretože negatívny postoj otca k matke, resp. jej partnerovi (aj keď ho nemožno schvaľovať) nie je

dôvodom na zásah do styku s dieťaťom. V konaní nebol produkovaný zo strany matky žiaden dôkaz o tom, že by otec mal negatívne prejavy voči dieťaťu. Súd prvej inštancie však apeloval na otca maloletej, že všetky tieto skutočnosti ovplyvňujú matku v jej negatívnom nastavení voči nemu, ktoré nateraz znemožňuje maloletej vytvoriť si pravdivý/správny obraz o svojich rodičoch a rodinných vzťahoch.

27. Ohľadne argumentu matky maloletej, že zo záveru znaleckého posudku vyplýva i tá skutočnosť, že otec je tzv. rizikovým rodičom v súvislosti s jeho diagnostikovanou závislosťou na psychotropných látkach a vzhľadom na jeho „trestnú“ minulosť, súd prvej inštancie prisvedčil otcovi, že v konaní neboli predložené matkou také dôkazy a ani zistené súdom také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali názor matky na zakázanie styku otca s dieťaťom. V konaní nebolo zistené a ani preukázané, že by otec požíval drogy, psychotropné látky, alkohol, podrobuje sa tak ako vyplýva zo znaleckého posudku testom kvôli závislosti na drogách, sledované ukazovatele boli vždy vyhodnotené ako negatívne, naposledy bol tento test vykonaný dňa 10.05.2021. Pokiaľ ide o otcovu „trestnú“ minulosť, tak ako vyplýva zo správ o vykonávaní probačného dohľadu Okresným súdom Žiar nad Hronom, poslednej zo dňa 08.03.2022, otec sa v rámci probačného dohľadu osvedčil, vedie už riaden život, nedopúšťa sa následne žiadnej trestnej, ani priestupkovej činnosti, riadne pracuje, pracovný pomer má uzatvorený na dobu neurčitú, zamestnávateľom je hodnotený kladne. Pravidelne sa počas výkonu probačného dohľadu zúčastňoval stretnutí s probačným úradníkom, v rámci probačného dohľadu riadne spolupracoval, nebolo zistené porušenie zákazu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Nedostatočná sebareflexia otca v súvislosti s diagnostikovanou závislosťou podľa názoru súdu prvej inštancie nemôže viesť k zákazu styku otca s dieťaťom, keď zo znaleckého posudku podaného v trestnom konaní (rok 2017) vyplýva, že už v tom čase psychiatrického vyšetrenia otca neboli splnené a ani diagnostikované kritériá pre stanovenie syndrómu závislosti od alkoholu, či iných psychoaktívnych látok. Preto nebolo znalcom doporučené ani žiadne ochranné liečenie. Z tohto znaleckého posudku tiež vyplýva, že u otca na základe anamnézy bol síce prítomný syndróm závislosti od pervitínu v trvaní približne 2 roky, čo však bolo v roku 2009 s tým, že otec dlhodobo abstínuje. Preto mal súd prvej inštancie za to, že v súčasnosti nie sú dané dôvody na zákaz styku otca s mal. dieťaťom.

28. Súd prvej inštancie mal za to, že odmietnutie kontaktu maloletého dieťaťa s biologickým otcom, ktorého donedávna nepoznalo, je pochopiteľné, nakoľko do toho času nebolo uzrozumené s tým, kto je jeho biologickým otcom a za svojho otca považovalo partnera matky. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v tomto súdnom konaní vyplýva, že maloletá je prístupná istej komunikácii o svojom biologickom otcovi, čo podľa názoru znalkyne dáva dobrý základ pre reštartovanie jej prirodzeného vzťahu k nemu. Na uvedenom je potrebné však odborne pracovať, k čomu má slúžiť predmetné súdne rozhodnutie. U maloletej znalkyňa konštatovala narušenú rodinnú identitu. U nej je sformovaný koncept doplnenej rodiny (maloletá a matka so svojim terajším partnerom), kde je matka najdôležitejšou osobou. Maloletá má intenzívny určujúci vzťah k matke a jej partnerovi, ktorého nazýva otcom. Biologický otec nateraz v tomto rodinnom koncepte maloletej nemá miesto, je nesprávne nahradený osobou matkinho partnera. Maloletá však na podvedomej úrovni vníma blízkosť pováh matky a biologického otca. Keď otec v živote maloletej absentoval (bol vo výkone trestu), matka sa mylne domnievala, že konzervovanie „vôle“ maloletej mat' v jej novej rodine „tohto otca“ (partnera matky) je správne. To viedlo matku i k podaniu návrhu na zmenu priezviska mal. dieťaťa na súd v roku 2019, ktorý bol ako nedôvodný zamietnutý. Preto nielen otec, ale aj matka má svoj podiel na vytesňovaní biologického otca zo života mal. dieťaťa. Preto obidvaja rodičia by mali urgentne zmobilizovať svoj pozitívny potenciál a minimalizovať poznané riziká. Predovšetkým otec by mal namiesto znevažujúcich a závistlivých pocitov a vyjadrení voči matke a jej partnerovi u seba vzbudiť a prejaviť hlbokú vďačnosť matke (a jej partnerovi) za starostlivosť o mal. dieťa v čase otcovho absentovania v živote mal. dieťaťa, zo strany matky to je nenahrádzať biologického rodiča súčasným partnerom (nie je správne, že dieťa označuje partnera matky „otcom“).

29. Súd prvej inštancie považoval za presvedčivé závery znaleckého posudku odôvodňujúce potrebu bezodkladnej účasti rodičov na terapii a poradenstve v trvaní približne pol roka, a to dvakrát mesačne v odbornom špecializovanom zariadení (presný čas určí špecializované zariadenie) so zadefinovanými cieľmi, preto rodičovskú terapiu v zmysle 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine nariadil v zariadení Návrat o.z. Banská Bystrica, a to napriek tomu, že toto zariadenie pre pandemickú situáciu poskytnutie rodičovskej terapie v októbri 2021 odmietlo, nakoľko mal za to, že v čase jeho rozhodnutia táto prekážka už odpadla. Kolízny opatrovník pred súdom prezentoval, že v rámci psychologického poradenstva na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, referáte poradensko-psychologických služieb nie je túto

rodičovskú terapiu možné poskytovať. Súd prvej inštancie zdôraznil, že bez ohľadu na to, aké sú pracovné pomery rodičov, je v záujme ich mal. dieťaťa, aby sa tejto rodičovskej terapii podrobili.

30. Návrh kolízneho opatrovníka na prerušenie konania za účelom podrobenia sa rodičov najskôr tejto rodičovskej terapii, nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodný. Mal za to, že ďalším predlžovaním súdneho konania by sa len prehlbovalo pretrhnutie citových väzieb medzi dieťaťom a otcom, keď každé plynutie času bez adekvátnej súdnej úpravy styku otca s dieťaťom je v neprospech mal. dieťaťa, ktoré je už uzročené s faktom, že jeho biologickým otcom je niekto iný, než partner matky. Napokon so závermi znaleckého posudku boli rodičia i kolízny opatrovník oboznámení už v septembri 2021, pričom od tohto času, ak by rodičia mali skutočne záujem pracovať na dosiahnutí cieľov v zmysle záverov znaleckého posudku, mohli tak počas súdneho konania bez nariadenia súdom dobrovoľne urobiť a v čase vydania súdneho rozhodnutia by už mohli byť známe výsledky tejto rodičovskej terapie. Taktiež kolízny opatrovník pred súdom prvej inštancie dňa 28.10.2021 uviedol, že vo výnimočných prípadoch sa môže uskutočniť asistovaný styk rodičov, konkrétne otca s maloletou na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, referáte poradensko-psychologických služieb v rámci odborného poradenstva psychológa.

31. Z dôvodu nepredlžovania pretrvávajúceho stavu nestretávania sa otca s maloletou apelujúc na to, že vyhliadky na vytvorenie väzby medzi rodičom a mal. dieťaťom sa postupne znižujú a napokon zaniknú, ak rodičovi a dieťaťu nikdy nie je dovolené stykať sa alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť, preto je v záujme dieťaťa, aby boli čo najrýchlejšie vytvárané podmienky na umožnenie styku dieťaťa s jeho biologickým rodičom, súd prvej inštancie súbežne s nariadením rodičovskej terapie upravil styk otca s mal. dieťaťom, a to vzhľadom na komplikovanosť a závažnosť celej veci spočiatku za účasti psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, referátu poradensko-psychologických služieb s frekvenciou jedenkrát do týždňa v rozsahu 2 hodín (pričom konkrétny deň a hodinu stretnutia určí psychológ) počas prvých troch mesiacov za prítomnosti matky mal. dieťaťa. Podľa názoru súdu prvej inštancie nebránilo nič v tom, aby bol takýto styk upravený súčasne s nariadením rodičom podrobiť sa rodičovskej terapii. Po uplynutí týchto prvých troch mesiacov súd prvej inštancie upravil ďalej styk otca s mal. dieťaťom na každý párnny víkend v mesiaci v sobotu od 13.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky. Touto úpravou styku došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/7/2017-78 zo dňa 30.05.2017 v časti zamietnutia návrhu otca na úpravu styku s maloletou. Súd prvej inštancie považoval za predčasné upravovať styk otca s dieťaťom bez prítomnosti tretej osoby, teda bez prítomnosti matky. Podľa názoru súdu prvej inštancie je 6-mesačná rodičovská terapia, ktorej sa podrobia rodičia pri súčasnej úprave styku otca s dieťaťom za prítomnosti odborníka dostatočná na prípravu stretnutí otca s dieťaťom len v prítomnosti matky. Ak kontakty otca s dieťaťom budú prebiehať bezproblémovo, nič nebráni otcovi v budúcnosti podať návrh na rozšírenie úpravy styku s dieťaťom.

32. O náhrade trov účastníkov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 52 C. m. p.

33. Proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o úprave styku, proti II. výroku o povinnosti rodičov s tým spojenou počas prvých troch mesiacov úpravy styku a proti VI. výroku o nariadení výchovného opatrenia rodičom maloletej podal v zákonnej lehote odvolanie kolízny opatrovník. Podľa obsahu odvolania rozsudok súdu prvej inštancie považoval za nesprávny z dôvodov uvedených v § 62 ods. 1 C. m. p. a v § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

34. V spojení s prílohami pripojenými k odvolaniu z jeho obsahu vyplýva, že kolízny opatrovník nesúhlasil s tým, aby v období prvých troch mesiacoch prebiehal styk otca s maloletou jedenkrát do týždňa v rozsahu 2 hodín na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, referáte poradensko-psychologických služieb za prítomnosti a odborného poradenstva psychológa. Poukázal na to, že poradenský proces poskytovaný rodičom a dieťaťu psychológom úradu je založený na báze dobrovoľnosti. Mal za to, že súdu neprislúcha nariaďovať zamestnancom úradu (sociálnemu pracovníkovi alebo psychológovi) konkrétny termín, resp. miesto styku dieťaťa s rodičom.

35. Proti výroku o nariadení rodičom podrobiť sa rodičovskej terapii a poradenstvu v zariadení Návrat o.z., Námestie SNP 16, 974 01 Banská Bystrica podal kolízny opatrovník odvolanie z dôvodu, že v

danom čase nebolo možné toto výchovné opatrenie v danom zariadení zabezpečiť z dôvodu nedostatku kapacít.

36. Kolízny opatrovník preto s odkazom na jeho vyjadrenie na pojednávaní v konaní pred súdom prvej inštancie navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a rodičom uložil výchovné opatrenie podrobiť sa psychologickému poradenstvu (zrejme v inom zariadení - poznámka odvolacieho súdu) a styk otca zatiaľ neupraviť v zmysle záverov znaleckého posudku.

37. Proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o úprave styku a proti II. výroku o povinnosti rodičov s tým spojenou počas prvých troch mesiacov úpravy styku, podporne proti VII. výroku rozsudku o zamietnutí návrhu kolízneho opatrovníka na prerušenie konania podala včas odvolanie aj matka maloletého dieťaťa. Rozsudok súdu prvej inštancie označila za nesprávny z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

38. Matka apelovala na to, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so znaleckým posudkom, pretože znalkyňa konštatovala riziká pri náhlom obnovení kontaktu otca s maloletou, preto odporúčala najskôr rodičom absolvovať rodičovskú terapiu a poradenstvo a až po ich absolvovaní a vyhodnotení pokroku obidvoch rodičov, osvojení si a aplikácii princípov zodpovedného rodičovstva realizovať kontakt otca s maloletou v trvaní dvoch mesiacov s frekvenciou 1x do týždňa na 1 - 2 hodiny na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny za prítomnosti odborníka, ktorý posúdi vhodnosť následného kontaktu otca s maloletou bez prítomnosti tretej osoby. Výsledky hodnotenia po absolvovaní rodičovskej terapie a poradenstva môžu byť tak pozitívne ako aj negatívne a až na ich základe by bolo potrebné zvoliť ďalší postup. Matka nevyhlásila, že by výsledkom poradenstva bolo doporučené, aby po vytvorení citových väzieb medzi otcom a mal. dieťaťom nasledoval styk otca s maloletou na referáte poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny za prítomnosti matky a za prítomnosti psychológa. Za úplne nepochopiteľnú matka považovala úpravu styku otca s maloletou po uplynutí troch mesiacov bez toho, aby súd vedel, aké budú správy z odborného poradenstva, resp. z rodičovskej terapie.

39. Matka naďalej považovala za opodstatnený dočasný zákaz styku otca s maloletou na základe odporúčania znalkyne z dôvodu nedostatočnej sebareflexie otca v súvislosti s diagnostikovanou závislosťou a výkonom trestu odňatia slobody, zotrvávania na doterajšom negatívnom postoji k matke a znevažujúcich výrazoch na adresu matkinho partnera, čo ventiloval aj počas psychologického vyšetrenia a to až do doby, kým otec nezmení svoje správanie. Znalkyňa ďalej uvádza, že bez adekvátnej prípravy môže mať styk otca s maloletým dieťaťom na psychický vývin maloletej negatívne dôsledky. Maloletá svojho otca nepozná, je pre ňu aktuálne cudzím človekom, jej vzťah k otcovi je skôr indiferentný.

40. Matka ďalej zdôraznila to, čo už uvádzala aj pred súdom prvej inštancie, že otcovi maloletej absolútne nedôveruje, v podstate má z neho obavy. Otec maloletej nikdy neurobil žiadny ústretový krok, okrem platenia výživného sa nikdy o maloletú riadne nezaujímal a maloletá momentálne nemá žiadny záujem o stretávanie sa s otcom. Matka vyjadrila obavu, že pokiaľ bez riadnej prípravy, a to dlhodobej nedôjde k vytvoreniu vzťahu medzi maloletou W. a jej otcom, tak nebude mať záujem o stretávanie s otcom a nútenie k stretávaniu z jej strany môže ešte viac zhoršiť situáciu a vyvolať odpor.

41. Napokon matka poukázala na stanovisko kolízneho opatrovníka, že referát poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nevykonáva odborné poradenstvo za prítomnosti psychológa tak, ako je uvedené v I. výroku rozsudku, preto je tento navyše nevykonateľný.

42. Matka preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a návrh otca na úpravu styku zamietol, prípadne konanie prerušil na dobu absolvovania odborného poradenstva poskytovaného rodičom zo strany psychológa s cieľom vytvorenia citových väzieb mal. dieťaťa k otcovi za prítomnosti matky.

43. Proti časti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorou upravil styk otca s maloletou po uplynutí prvých troch mesiacov a proti VI. výroku o nariadení výchovného opatrenia v zariadení Návrat o.z. podal včas odvolanie aj otec maloletého dieťaťa. V odvolaní síce otec maloletej uviedol, že sa odvoláva aj proti VII. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, týmto výrokom však súd prvej inštancie rozhodol o zamietnutí

návrhu kolízneho opatrovníka na prerušenie konania o úprave styku po dobu realizácie rodičovskej terapie a poradenstva, pričom z obsahu odvolania nevyplývajú námietky otca proti tomuto výroku, nenamieta súbežnú úpravu styku počas prvých troch mesiacov popri danom výchovnom opatrení, s danou úpravou styku súhlasí. Preto odvolací súd vzhľadom na obsah odvolania otca vyhodnotil, že v skutočnosti odvolanie proti VII. výroku rozsudku súdu prvej inštancie nepodal. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu označil otec maloletej za nesprávny z dôvodov uvedených v § 62 ods. 1 C. m. p. a v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

44. Otec maloletého dieťaťa s poukazom na čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, čl. 7, 8, 29 bod. 1, čl. 9 bod 3., čl. 18 bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd mal za to, že pri úprave styku by mala byť zachovaná proporcionalita rozloženia pri rešpektovaní rovnakých práv každého z rodičov a úprava stretávania pod tento rozsah je obmedzením stretávania a súd musí v rozhodnutí odôvodniť, aký záujem dieťaťa ho viedol k obmedzujúcemu rozsudku. Ak je oprávnený schopný sa o svoje dieťa riadne postarať po celú dobu stretávania a má na to vytvorené všetky podmienky, potom niet žiadneho zákonného dôvodu na to, aby bol tento styk akokoľvek obmedzovaný. Úpravu jeho styku s maloletou súdom prvej inštancie po uplynutí prvých troch mesiacov styku považoval za rozpornú s vyjadrením znalca, vyjadrením kolízneho opatrovníka a napokon aj záujmom maloletej apelujúc na to, že vyhliadky na vytvorenie väzieb medzi otcom a maloletou sa postupne ešte viac znížia a napokon úplne zaniknú, ak jemu ako biologickému rodičovi a dieťaťu nie je dovolené stykať sa alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť. Uviedol, že je spočiatku ochotný sa stretávať so svojou dcérou aj za prítomnosti odborníkov a chce si s ňou vytvoriť vzťah otec - dcéra, avšak následne chce tráviť čas so svojou dcérou aj sám bez prítomnosti tretej osoby. Vzťah otca s matkou mal. totiž nie je dobrý, pričom negatívne nastavenie matky voči otcovi je zjavné aj zo znaleckého posudku, v ktorom sama uviedla, že „Ona nechce, aby sa s mal. otec stretával, lebo on „nebude s ňou vychádzať, nebude sa jej vedieť venovať, nevie, čo je to byť otec“. Vôbec nechce, aby mal. išla do domácnosti otca.“ Otec mal za to, že je viac ako zrejme, že maloletá nie je ešte tak rozumovo vyspelá, aby dokázala pochopiť prítomnosť matky na styku s otcom. Maloletá vníma len to, že matka je stále prítomná a uvedené u maloletej podprahovo vyvoláva klamlivý pocit, že otec je pre ňu nebezpečný a matka ju svojou prítomnosťou pred ním musí chrániť (psychologická metóda). Nepovažoval za adekvátnu úpravu styku len 2 x 3 hodiny za mesiac aj to za prítomnosti matky. Poukázal na to, že styk otca s maloletou od počiatku konania vôbec neprebíha (ani v súčasnosti) a to napriek konaniu prebiehajúcemu na súde prvej inštancie už viac ako 2 roky. Matka úplne odmieta stretávanie otca s maloletou a styk otca s maloletou neumožňuje. Rovnako matka odmietla návrh otca na dobrovoľnú účasť matky spolu s otcom na kurze rodičovskej terapie. Tvrdenia matky o údajnej nebezpečnosti otca sa nepreukázali. Mal za to, že konaním matky, ktoré sa nedá označiť inak ako zavrhnutie hodné, prišla predovšetkým maloletá o plnohodnotný čas strávený so svojím otcom, ktorý jej už nikto nevráti späť. Nehovoriac o tom, že konaním matky boli vážnym spôsobom porušené aj základné práva otca, a to nielen čo do jeho rodičovských práv a povinností, práva na súkromie a rodinný život, ale aj práva na občiansku česť a ľudskú dôstojnosť. Otec je názoru, že maloletá ho úplne neodmieta aj vzhľadom na vyjadrenie znalkyne, že maloletá je prístupná istej komunikácii o svojom biologickom otcovi, čo dáva dobrý základ pre reštaurovanie jej prirodzeného vzťahu k nemu.

45. Otec ďalej uviedol, že je ochotný sa podrobiť rodičovskej terapii a poradenstvu, avšak vzhľadom na nemožnosť ich realizácie v zariadení Návrat o.z. pre jeho vyťaženosť navrhol ich realizáciu v mieste jeho bydliska alebo v mieste bydliska maloletej. Za tým účelom prostredníctvom svojho právneho zástupcu oslovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen so žiadosťou o súčinnosť pri zabezpečení (alebo odporúčení) predmetného dlhodobého kurzu rodičovskej terapie a poradenstva či už priamo na úrade alebo prostredníctvom ním doporučenej tretej osoby (napr. neziskovej organizácie alebo občianskeho združenia).

46. Otec maloletej mal za to, že jeho záujem o maloletú je zjavný a preukázaný a je v záujme aj maloletej, aby bol obnovený vzťah medzi ňou a otcom. Ďalším predĺžovaním stavu právnej neistoty, kedy ako biologický otec maloletej nemá možnosť vídavať maloletú, dochádza k zasahovaniu do výkonu rodičovských práv otca, ako aj k zasahovaniu do práv maloletej na zachovanie jej vzťahu k

obidvom rodičom, na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

47. Otec maloletého dieťaťa preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a upravil styk otca s maloletou na obdobie nasledujúce po uplynutí prvých troch mesiacov styku tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný víkend v mesiaci v sobotu a v nedeľu od 09.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky a nariaďuje rodičom maloletej podrobiť sa rodičovskej terapii a poradenstvu počas doby 6 mesiacov s účasťou dvakrát mesačne na referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene.

48. Matka maloletej sa stotožnila s odvolaním kolízneho opatrovníka. Poukázala na časť svojho odvolania, v ktorej považovala rozhodnutie súdu v časti I. výroku o úprave styku počas prvých troch mesiacov za nevykonateľné, čo kolízny opatrovník namietal už na pojednávaní v konaní pred súdom prvej inštancie a vyplýva to aj zo správ, ktoré sú prílohou odvolania kolízneho opatrovníka. K odvolaniu otca uviedla, že sa s ním nestotožňuje, plne zotrváva na svojom odvolaní.

49. Ďalšie vyjadrenia účastníkov v odvolacom konaní podané neboli.

50. Krajský súd ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaniach podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec nielen v rozsahu odvolaní, ale aj nad ich rámec v zmysle § 65 C. m. p., nakoľko konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých možno začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 C. m. p.) nielen z dôvodov vymedzených v odvolaní v zmysle § 66 C. m. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 68 C. m. p. z dôvodu, že to nepovažoval pre zistenie skutočného stavu veci za potrebné a rozsudok súdu prvej inštancie v I., III. a VI. výroku podľa § 388 C. s. p. zmenil, v II. výroku zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. a vo IV., V., VII. a VIII. výroku ako vecne správny potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. z nasledovných dôvodov:

51. Nakoľko zo zákona č. 305/2005 Z.z., ani zákona o rodine nevyplýva povinnosť psychológa referátu poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zúčastňovať sa, či asistovať pri styku rodiča s maloletým dieťaťom, odvolací súd sa stotožnil s námietkou kolízneho opatrovníka. Na druhej strane pre úplnosť je potrebné uviesť, že ak by sa psychológ, či sociálny pracovník chcel styku zúčastniť dobrovoľne, takáto možnosť úpravy styku vylúčená nie je. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo napr. zo strany právneho zástupcu matky produkované tvrdenie, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiari nad Hronom takúto asistenciu pri zabezpečení realizácie styku rodiča s dieťaťom vykonáva (bod 11. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Taktiež kolízny opatrovník v priebehu konania (dňa 28.10.2021) pred súdom prvej inštancie uviedol, že vo výnimočných prípadoch sa môže uskutočniť asistovaný styk rodičov, konkrétne otca s maloletou na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, RPPS. Tento by mohol byť realizovaný v rámci odborného poradenstva psychológa (bod 55. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Preto súd prvej inštancie pristúpil k tejto úprave styku počas prvých troch mesiacov. Taktiež nie je dôvodná námietka kolízneho opatrovníka, resp. psychológa referátu poradensko-psychologických služieb, že by mu súd prvej inštancie nariaďoval konkrétny termín styku. Ako zo znenia I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, počas prvých troch mesiacov tento stanovil len časový rámec a frekvenciu styku (jedenkrát týždenne v rozsahu 2 hodín) s dodatkom, že deň a hodinu stretnutia určí psychológ. Nakoľko však kolízny opatrovník v priebehu konania pred súdom prvej inštancie napokon s takýmto riešením úpravy styku nesúhlasil a svoj nesúhlas potvrdil podaním odvolania, odvolací súd I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie nemohol potvrdiť.

52. Odvolací súd je však hodne s názorom súdu prvej inštancie názoru, že úprava styku vzhľadom na značné časové obdobie odlúčenia otca od maloletej (od cca januára 2017 doposiaľ), viac ako dva roky trvajúce konanie pred súdom prvej inštancie (aj z dôvodu potreby vykonania značného dokazovania vzhľadom na okolnosti a citlivosť prípadu) a medzičasom od rozhodnutia súdu prvej inštancie uplynutý ďalší polrok do rozhodnutia odvolacieho súdu, kedy mal. dieťa je už vo veku 6 rokov a 10 mesiacov, neznesie úprava styku ďalší odklad v snahe zamedzenia ďalšieho odcudzovania mal. dieťaťa a vytvorenia možnosti nadviazania kontaktu otca s maloletou. Znalecký posudok má pre súd odporúčací charakter, súd naň prihliada, je povinný tento dôkaz vyhodnotiť jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti s ostatnými v konaní vykonanými dôkazmi, je povinný sa s jeho závermi vysporiadať (čo aj

súd prvej inštancie urobil), rozhodnutie však zostáva na súde. Odvolací súd dáva za pravdu súdu prvej inštancie, že vzájomné nezhody, či negatívny postoj jedného rodiča k druhému, resp. jeho partnerovi nie je z právneho hľadiska dôvodom na zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom. V zmysle § 25 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Ako správne podotkol súd prvej inštancie dôvody zákazu styku musia mať určitú väzbu na správanie sa, či konanie rodiča voči mal. dieťaťu. V konaní takéto dôvody zistené neboli. Je prirodzené, že po rozpade vzťahu majú rodičia dieťaťa navzájom antipatie. V prípade, ak by bola dôvodom zákaz styku (vzájomná) nevraživosť rodičov, styk by v množstve prípadov nebol možný, čo by bolo v rozpore so záujmom dieťaťa na zachovaní vzťahu s obidvoma rodičmi. Záujem dieťaťa je pritom potrebné chápať nie úzko v zmysle, čo si dieťa momentálne želá, ale čo je z hľadiska dlhodobého pre dieťa v konečnom dôsledku dobré a prínosné. Je taktiež prirodzenou reakciou dieťaťa, že po zistení, kto je jeho biologickým otcom tohto ako cudzieho, neznámeho človeka odmieta a nechce sa s ním stretnúť. Na druhej strane postoj dieťaťa k otcovi je indiferentný (ľahostajný, nejaví o neho záujem, ani kladný ani záporný), podľa záverov znaleckého posudku je maloletá prístupná istej komunikácii o svojom biologickom otcovi, čo podľa názoru znalkyne dáva dobrý základ pre reštartovanie jej prirodzeného vzťahu k nemu. Snahou súdu prvej inštancie bolo práve úpravou styku za asistencie psychológa čo najšetrnejším spôsobom zabezpečiť nadviazanie kontaktu otca s maloletou, ktorá si na neho vzhľadom na to, že naposledy s ním bola v kontakte vo veľmi útlom veku nepamätá. Keďže takáto možnosť bola zo strany kolízneho opatrovníka, resp. psychológa referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen odmietnutá, ako aj vzhľadom na potrebu styk otca s maloletým dieťaťom čo najskôr bezodkladne upraviť z dôvodov uvedených vyššie, odvolací súd pristúpil k zmene I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie tak, že upravil styk otca s mal. dieťaťom v čo najmenšom rozsahu práve z dôvodu postupného pomalého nadviazania kontaktu a za prítomnosti matky nie preto, že by jej prítomnosť mala v dieťati vyvolávať pocit nebezpečenstva, či strachu z otca (ako sa tento domnieva), ale práve z dôvodu, že maloletá otca nepozná, a preto matka má svojou prítomnosťou plniť funkciu opory (ako citovo najbližšia osoba), kým maloletá otca bližšie nespozná. Tým je daná odpoveď aj na námietku otca, prečo nie je možné zatiaľ upraviť styk v širšom rozsahu. Odvolací súd zdôrazňuje, že je v záujme maloletej, aby matka nepristupovala k úprave styku s odporom, pretože tento odpor môže preniesť na maloletú, ale snažila sa dať úprave styku šancu vzhľadom na právo dieťaťa poznať svojho biologického otca a potenciálnu možnosť vytvorenia dobrého vzťahu medzi maloletou a otcom, o ktorý by ju mohla matka svojím negatívnym postojom obrať, čo v konečnom dôsledku nie je v záujme maloletej. Prípadná širšia úprava styku otca s maloletou do budúcnosti prichádza do úvahy, ak užšia úprava styku splní svoj účel.

53. Pokiaľ ide o deklarovánú obavu matky z otca, túto bolo možné považovať za opodstatnenú vzhľadom na kriminálnu minulosť otca, v konaní však bolo preukázané, že v súčasnosti sa trestnej činnosti, či priestupkov nedopúšťa, nie je u neho prítomná závislosť na alkohole, či iných psychoaktívnych látkach, vedie riadny život, je zamestnaný, zamestnávateľ ho v zamestnaní hodnotí kladne. Súd prvej inštancie taktiež správne nepriamo poukázal na rozpor záveru znaleckého posudku podaného v tomto konaní o diagnostikovanej závislosti otca so závermi znaleckého posudku podaného v trestnom konaní, v ktorom sa už v roku 2017 uvádza, že v čase psychiatrického vyšetrenia otca neboli splnené a ani diagnostikované kritériá pre stanovenie syndrómu závislosti od alkoholu, či iných psychoaktívnych látok. Preto nebolo znalcom doporučené ani žiadne ochranné liečenie. Z tohto znaleckého posudku tiež vyplýva, že u otca na základe anamnézy bol síce prítomný syndróm závislosti od pervitínu v trvaní približne 2 roky, čo však bolo v roku 2009 s tým, že otec dlhodobo abstínuje. V súčasnosti neboli zistené ani násilné prejavy otca voči matke.

54. Vzhľadom na zmenu úpravy styku odvolacím súdom stratil opodstatnenie II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie naviazaný na I. výrok o povinnosti rodičov dodržiavať psychologickú pomoc pri stretávaní sa otca s maloletou v období prvých troch mesiacov súdom prvej inštancie upraveného styku, preto ho odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. zrušil. Taktiež pristúpil k zmene III. výroku tak, aby zodpovedal úprave styku odvolacím súdom. IV. výrok o povinnosti matky maloletej na stretnutie s otcom v deň a hodinu upraveného styku riadne pripraviť a V. výrok o konštatovaní zmeny rozsudku, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o návrhu otca na úpravu styku sú aj po zmene I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie vecne správne, odvolací súd ich preto v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdil.

55. Za daných okolností však bolo nevyhnutné odchyliť sa od odporúčaní znalkyne v závere znaleckého posudku o úprave styku až po absolvovaní rodičovskej terapie a poradenstva a zhodnotení ich výsledkov, navyše keď styk samotný nebude prebiehať za účasti psychológa. Práve za účelom zabezpečenia poradenstva nielen rodičom, ale aj maloletému dieťaťu, aby čo najlepšie zvládlo nadviazanie kontaktu s otcom a stretávanie sa s ním v určených intervaloch, ako aj s cieľom priebežného zhodnocovania priebehu styku a dania odporúčaní na odstránenie prípadných nedostatkov, či zvládania záťažových situácií bolo nevyhnutné nielen uložiť výchovné opatrenie rodičom tak, ako to učinil súd prvej inštancie, ale ho rozšíriť aj na maloleté dieťa. Zmena VI. výroku rozsudku súdu prvej inštancie tak vyvstala z potreby rozšírenia poskytovania odborného poradenstva aj mal. dieťaťu. V ostatnom (pokiaľ ide o výchovné opatrenie uložené rodičom) odvolací súd zmenil VI. výrok rozsudku súdu prvej inštancie len formálne, nakoľko takéto znenie zodpovedá zneniu zákona (§ 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine), po obsahovej stránke (čo je jeho účelom a náplňou) však toto výchovné opatrenie zostalo nezmenené, odborné poradenstvo v sebe totiž zahŕňa aj rodičovskú terapiu. Opätovne ani odvolací súd nestanovil presný čas a plán rodičovskej terapie, či iného odborného poradenstva, stanovil len časový rámec, frekvenciu a ciele výchovného opatrenia. Vzhľadom na odstup času od dopytu kolízneho opatrovníka na zariadenie Návrat o.z., Námestie SNP 16, 974 01 Banská Bystrica odvolací súd kontaktoval uvedené zariadenie za účelom zistenia jeho aktuálnych kapacít na zabezpečenie realizácie výchovného opatrenia s upozornením na možnosť rozšírenia odborného poradenstva aj pre mal. dieťa. Toto zariadenie uviedlo, že na základe dohody s pracovníčkou kolízneho opatrovníka pristúpi k realizácii.

56. Odvolací súd dáva do pozornosti ust. § 37 ods. 7 a 8 zákona o rodine, podľa ktorých súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že nielen na návrh otca, ale aj súd prvej inštancie bez návrhu môže začať konanie o zmenu úpravy styku pri zhodnotení priebehu styku v rámci hodnotenia účinnosti uloženého výchovného opatrenia, prípadne pristúpiť k opätovnému uloženiu tohto výchovného opatrenia, či uložení iného výchovného opatrenia, ak budú na to dané dôvody.

57. Vzhľadom na dôvody uvedené vyššie ako vecne správny odvolací súd potvrdil aj VII. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu kolízneho opatrovníka na prerušenie konania o úprave styku.

58. Ako vecne správny (ustanoveniam § 57 C. m. p. a § 52 C. m. p. zodpovedajúci) potvrdil odvolací súd aj VIII. výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (nakoľko otec v návrhu na začatie konania žiadal aj keď iným spôsobom rozhodnúť o náhrade trov konania).

59. Aj keď odvolací súd hoci len čiastočne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, nerozhodol v zmysle § 396 ods. 1 a 2 C. s. p. v spojení s § 2 ods. 1 C. m. p. a § 57 C. m. p. o náhrade trov odvolacieho konania, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol učený návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania.

60. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis
(§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Účastník konania má možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).